

Wolne jak wolność słowa

Większość wolnych programów jest bezpłatna. Wiele własnościowych programów również jest dostępnych za darmo. W Wolnym Oprogramowaniu nie chodzi jednak o cenę, lecz o wolność użytkownika.

Kiedy nie kontrolujesz programu, to program kontroluje Ciebie. Zatem ten, kto ma kontrolę nad oprogramowaniem, ma również kontrolę nad Tobą.

Przykładowo, nikt nie ma prawa zbadać w jaki sposób działa zamknięte oprogramowanie oraz co tak naprawdę robi na Twoim komputerze bądź telefonie. Czasem zamknięte oprogramowanie po prostu nie robi dokładnie tego, czego się po nim spodziewamy. W innych przypadkach może ono zawierać złośliwe funkcje, które udostępniają prywatne dane bez Twojej wiedzy lub zgody.

Tylko używanie wyłącznie Wolnego Oprogramowania w Twoim komputerze daje Ci pełną kontrolę. Nawet jeśli Twoje umiejętności nie pozwalają Ci w pełni wykorzystać wszystkich czterech wolności, wciąż możesz skorzystać z wiedzy i doświadczenia aktywnych społeczności.

Możesz okazać uznanie programistom wspomagając ich datkiem. Dzięki temu masz gwarancję, że jesteś klientem, a nie produktem.

Czym jest Wolne Oprogramowanie?

- 1 Używaj:** Oprogramowanie, które każdy może wykorzystywać w dowolnym celu.
- 2 Dostosuj:** Oprogramowanie, które każdy może przeanalizować i zaadaptować do własnych potrzeb.
- 3 Dziel się:** Oprogramowanie, które każdy ma prawo skopiować i podzielić się nim z innymi.
- 4 Ulepszaj:** Poprawione wersje oprogramowania mogą być swobodnie rozpowszechniane: cała społeczność korzysta z dokonanych ulepszeń.

Oprogramowanie możemy nazwać wolnym, jeśli każdy użytkownik ma zapewnione te cztery wolności.

O FSFE

Ta ulotka została wykonana przez Free Software Foundation Europe (FSFE), organizację pozarządową poświęconą promowaniu Wolnego Oprogramowania i pracy nad budową wolnego społeczeństwa cyfrowego.

Dostęp do oprogramowania decyduje o tym, w jaki sposób możemy brać udział w życiu społecznym. FSFE skupia się zatem na zapewnieniu równego dostępu i możliwości współdziałania w erze informacji, przez walkę o cyfrową wolność.

Nikt nigdy nie powinien być zmuszany do używania oprogramowania, którego nie może swobodnie **używać, badać, rozpowszechniać i ulepszać**. Musimy mieć prawo do dostosowania technologii do własnych potrzeb.

Praca FSFE wynika z zaangażowania społeczności ludzi przywiązujących wagę do tych celów. Jeśli chciałbyś się do nas przyłączyć i pomóc osiągnąć te cele, możesz to zrobić na wiele sposobów:

fsfe.org/contribute

Wesprzyj naszą pracę

Praca FSFE wynika z zaangażowania społeczności ludzi przywiązujących wagę do tych celów. Jeśli chciałbyś się do nas przyłączyć i pomóc osiągnąć te cele, możesz to zrobić na wiele sposobów:

fsfe.org/join

Możesz zamówić tę i inne ulotki za darmo:

fsfe.org/promo

2015-10-22

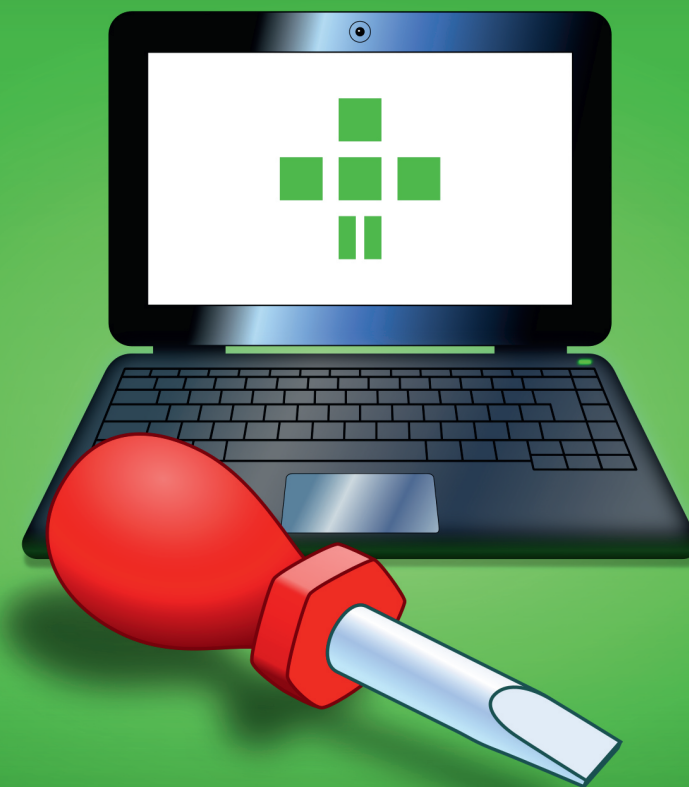

Free Software Foundation
Europe e.V.

office@fsfe.org

<https://fsfe.org>

Wolność

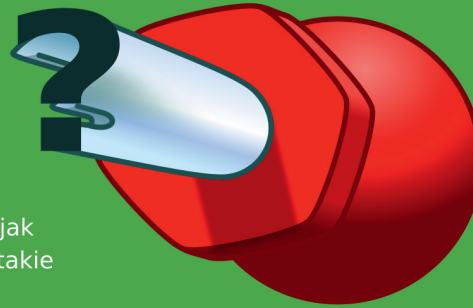

Co Wolne Oprogramowanie i narzędzia mają ze sobą wspólnego?

Porównanie

W przeciwieństwie do innych rodzajów oprogramowania, Wolne Oprogramowanie zapewnia nam podstawowe wolności. Większość z nas przywykła do poważnych ograniczeń cyfrowych, dlatego też analogia do powszechnych, fizycznych narzędzi powinna pomóc.

Wolne Oprogramowanie może być użyte jako narzędzie. Wyobraźmy sobie, jak absurdalne konsekwencje miałyby używanie śrubokrętów, gdyby nadać im takie same ograniczenia, jakie posiada niewolne oprogramowanie:

Śrubokręty nie byłyby standaryzowane i działałyby tylko ze śrubkami wykonanymi przez tego samego producenta.

Licencje śrubokrętów pozwalałyby tylko na odkręcanie śrubek. Wkręcenie śrubki wymagałoby zakupu droższego śrubokrętu tego samego producenta.

Tylko jedna firma mogłaby produkować śrubokręty, ze względu na to, że posiadałaby na nie patenty. By zapewnić, przykładowo, powszechne prawo do posługiwania się kombinerkami w celu dokręcania lub odkręcania śrubek, niezbędny byłby długi i kosztowny proces sądowy.

Nie mielibyśmy możliwości modyfikacji śrubokrętów, aby dostosować je do własnych potrzeb. Zabronione byłoby na przykład oklejenie rączki taśmą, żeby zapobiec wyslizgiwaniu się śrubokrętu z ręki.

Naprawienie zepsutego śrubokręta bez zgody producenta byłoby nielegalne. Tak samo jak rozebranie go na części, żeby zbadać w jaki sposób działa.

Na rynku wciąż pojawiałyby się nowe śrubokręty i śrubki, niekompatybilne ze starszymi modelami. Musielibyśmy ciągle kupować nowe śrubokręty, aby obsługiwać nowe urządzenia.

Pożyczenie lub odsprzedaż śrubokręta byłyby nielegalne.

Śrubokręty szpiegowaliby nas potajemnie i wysyłałyby podstępnie zebrane informacje do osób trzecich (lub firm, czy rządów państw), całkowicie bez naszej wiedzy.

Nikt nie używałby śrubokręta, na który zostały nałożone takie ograniczenia! Nie ma żadnych rozsądnych podstaw, by zaakceptować takie warunki, zarówno w przypadku narzędzi, jak i oprogramowania.

Wolności, których naturalnie wymagamy w przypadku narzędzi, są też możliwe do uzyskania w świecie komputerów. Wolne programy mogą być zainstalowane bez żadnych obaw. Dzięki temu, że Wolne Oprogramowanie opiera się na Otwartych Standardach, Twoje pliki mogą być otworzone różnymi programami nawet po wielu latach.

Z drugiej strony, patenty na oprogramowanie, Cyfrowe Zarządzanie Ograniczeniami (DRM), zamknięte standardy, licencje własnościowego oprogramowanie i nieuczciwe Warunki Użytkowania (Terms of Service) to sposoby na ograniczenie wolności użytkowników.

Gdzie wykorzystuje się Wolne Oprogramowanie?

W komputerach biurowych i laptopach:

Istnieje wiele programów Wolnego Oprogramowania przeznaczonych do wykonywania Twoich zadań, projektów i codziennego użytku. Oto kilka przykładów:

GNU/Linux to wolny system operacyjny. Znajdziesz go w różnych wariantach, zwanych dystrybucjami. Niektóre z nich nadają się dla początkujących użytkowników, inne zostały stworzone, aby spełniać konkretne profesjonalne wymagania.

Mozilla Firefox, VLC, Audacity & LibreOffice to tylko niektóre przykłady powszechnie używanych wolnych programów. Jest ich znacznie więcej.

Na innych urządzeniach:

Noszenie przy sobie kilku komputerów naraz jest dziś dość powszechne. Nazywamy je „smartphone'ami”, tabletami albo czytnikami e-booków; ale tak naprawdę są to komputery, często bardzo ograniczone.

Telefony z Androidem są przykładem urządzeń, które da się uwolnić. Więcej informacji znajdziesz na

freeyourandroid.org

Na wszystkich komputerach, wszędzie wokół nas:

Na co dzień mamy do czynienia z niezliczoną liczbą elektronicznych przedmiotów sterowanych przez komputery, czyli również przez oprogramowanie. W niektórych urządzeniach wciąż używa się własnościowego oprogramowania. Na szczęście, Wolne Oprogramowanie pokrywa dużą część oprogramowania wbudowanego.

piekarniki	telewizory	systemy grzewcze
odwarzacze	samochody	pociągi
zmywarki	projektory	zdalnie sterowane helikoptery ...

Również **infrastruktura Internetu**, tak samo jak i sama „sieć”, w znacznej większości opiera się na Wolnym Oprogramowaniu.

modemy	serwery DNS	serwery pocztowe
rutery	bazy danych	oprogramowanie e-commerce ...
VPN	serwery sieciowe	